МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ

РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНИХ І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

З ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МІКРОЕКОНОМІКА)

(для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа та 6.140103 – Туризм)

Харків — ХНУМГ ім. О. М. Бекетова — 2016

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічних і контрольних робіт з дисципліни «Економічна теорія (мікроекономіка)» (для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки:6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа та 6.140103 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: С. Б. Тимофієва, І. А. Островський. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 38 с.

Укладачі : С. Б. Тимофієва
І. А. Островський

Рецензент: доц., канд. екон. наук М. С. Наумов

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, протокол № 3 від 29 жовтня 2015 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП..... 4

1. Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічних робіт з дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)»……..... 5

2. Варіанти розрахунково-графічних завдань ……..... 8

2.1 Розрахунково-графічна робота 1 «Моделювання поведінки споживача» ……. 8

2.2 Розрахунково-графічна робота 2 «Моделювання поведінки конкурентної фірми»……. 10

3. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання та варіанти контрольних робіт ……..... 18

Додатки…… 30

Список джерел…… 37

ВСТУП

«Економічна теорія (Мікроекономіка)» належить до дисциплін, які покликані забезпечити економічну підготовку бакалаврів галузі знань 1401 – «Сфера обслуговування», напряму підготовки: 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм та галузі знань 0306 – Менеджмент і адміністрування напряму підготовки 6.030601 – Менеджмент (МГКТС, МОМСГ, МПД, ЛОГІС).

Завдання дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)» - надання знань про базові положення мікроекономічної теорії; прищеплення навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії. У зв'язку з цим важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які могли би ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності; на підставі моделей поведінки споживача прогнозувати максимізацію загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень; формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо конкурентного середовища підприємства; опрацьовувати параметри становища підприємства в порівнянні з конкурентами, визначати конкурентні переваги.

Дисципліна «Економічна теорія (Мікроекономіка)» є нормативною дисципліною для підготовки бакалаврів напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент (МГКТС, МОМСГ, МПД, ЛОГІС), 6.140101 – Готельно-ресторанна справа та 6.140103 – Туризм.

Метою даного видання є допомога студентам у виконанні розрахунково-графічного завдання, що передбачає поглиблене вивчення певної проблеми мікроекономічного аналізу, розв'язання практичної частини завдання й обґрунтування отриманих результатів та висновки, що дозволяє студентам отримати певні навички практичного використання набутих теоретичних знань.

У першому розділі видання представлені методичні вказівки до виконання розрахунково-графічних робіт.

У другому розділі представлені варіанти розрахунково-графічних робіт.

У третьому розділі видання представлені методичні вказівки до виконання контрольної роботи та варіанти контрольних робіт.

Четвертий розділ включає додатки. У п'ятому представлене інформаційно-методичне забезпечення.

1. Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Економічна теорія (мікроекономіка)»

У процесі опанування дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)» окрім лекційних та практичних занять (які є аудиторною роботою) значна роль належить самостійній роботі студентів. Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем мікроекономічного аналізу. Значною є роль самостійної роботи студентів у підготовці до поточного і підсумкового контролю знань й умінь.

Підготовку до виконання РГР розпочинають з добору й вивчення літературних джерел і складання бібліографії. Методика опрацювання літератури залежить від характеру досліджуваної проблеми та індивідуальних особливостей студента. Спочатку доцільно ознайомитися з основною літературою (підручники, монографії, теоретичні статті), потім – з нормативними документами (Указами Президента України, законами України, постановами Кабінету Міністрів України тощо). Особливу увагу слід приділити періодичним виданням, у яких публікують аналітичну інформацію і результати наукових досліджень.

Попереднє вивчення літературних джерел є підґрунтям для складання плану РГР, який має включати: вступ, теоретичну частину, яка дає змогу розкрити тему й здійснити відповідні розрахунки, зробити висновки й обґрунтувати їх .

Написання тексту РГР виконують шляхом систематизації та обробки зібраних матеріалів за кожним розділом. На цьому етапі треба узагальнити теоретичні положення, виконуючи певні розрахунки, обґрунтувати висновки та пропозиції, розробити ілюстративний матеріал. Чорновий варіант роботи бажано надати науковому керівникові з метою узгодження змісту окремих розділів. Після необхідних доповнень та уточнень студент здійснює остаточне оформлення РГР.

Розрахунково-графічна робота мусить мати чітку логічну побудову з відповідними складовими елементами. У *вступі* визначають мету і завдання, об’єкт і методи дослідження, описують структуру роботи (Додаток 5). *Теоретична частина* роботи, зазвичай, присвячують теоретико-методологічним питанням з досліджуваної теми, питанням аналізу досліджуваної проблеми. *Практична частина* передбачає відповідні розрахунки за певною методикою, обґрунтування висновків і пропозицій щодо вивченої проблеми мікроекономічного аналізу.

У *висновках* стисло підсумовують результати дослідження. Тут містяться висновки і пропозиції, що показують, якою мірою досягнуто мету дослідження і вирішено завдання, поставлені у *вступі.*

Обсяг розрахунково-графічного завдання до 20 сторінок формату А4 комп'ютерного набору.

Оформлення і захист розрахунково-графічного завдання.

Розрахунково-графічне завдання має бути написана й правильно оформлена. Текст роботи має розміщуватися з одного боку аркушу. Шрифт – Times New Roman. Розмір шрифту – 14, береги з усіх сторін – 2 см, міжрядковий інтервал – 1,5.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами знизу по центру, на титульному аркуші (перша сторінка роботи) номер сторінки не ставлять.

Формули слід нумерувати арабськими цифрами. Порядковий номер вказують у круглих дужках праворуч від формули. Він має складатися з номера розділу, через крапку, та порядкового номера формули в даному розділі. Наприклад, (1.1) означає: перша формула в першому розділі.

Розрахунки, які наводять в тексті, доцільно подавати у вигляді таблиці, дані якої мають бути обов'язково проаналізовані в роботі.

Кожна таблиця мусить мати заголовок, який відображає її зміст. Нумерацію таблиць здійснюють таким чином: по центру над заголовком пишуть слово «Таблиця» та її порядковий номер. Номер таблиці складається з номера розділу і, через крапку, порядкового номера таблиці в даному розділі. Наприклад: Таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. Номер і назву таблиці друкують великими літерами над таблицею і розміщують симетрично до тексту. Усі стовпчики нумерують (Додаток 6). Якщо таблиця має продовження на наступній сторінці, то пишуть: Продовження таблиці 2.1, а перший її рядок відображає нумерацію стовпчиків. У разі, коли показники, що містяться в таблиці, мають однакову одиницю виміру, то їх виносять у заголовок таблиці (наприклад: Розподіл трудових ресурсів, тис. чол.); коли ж вони різні, їх розміщують у спеціальній графі та відповідних рядках таблиці.

Ілюстративний матеріал у формі схем, діаграм, графіків тощо оформлюють таким чином: під ілюстрацією пишуть слово «Рис.» і проставляють номер, що складається з номера розділу і, через крапку, порядкового номера ілюстрації у даному розділі. Наприклад: Рис.2.1 – перший рисунок другого розділу (Додаток 7).

Матеріал таблиць, графіків тощо повинні обов'язково коментують.

У тексті обов'язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких запозичені цифрова інформація, цитати, визначення, графіки, формули, наведені в РГР. Посилання на джерела рекомендується здійснювати у квадратних дужках із зазначенням сторінок. Наприклад: [4, с. 54].

Оформлення списку літератури.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків. Список

джерел, які використані при написанні роботи, оформлюють відповідно вимог, у списку літератури слід вказати:

- для книг – прізвище (прізвища) та ініціали автора (авторів), назву книги, місто, видавництво, рік видання, кількість сторінок (наприклад: Базилевич, В. Д. Мікроекономіка : підручник / К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – Київ : Знання, 2007. – 677 с.);
- для статей – прізвище (прізвища) та ініціали автора (авторів), назву статті, назву журналу, рік видання, його номер, номери сторінок, у межах яких надруковано статтю (наприклад: Підкова Л. До питання про якісні чинники економічного зростання в Україні. //Економіка України. – 2005. – №6. – С.45-50).

Приклад оформлення посилання на сайт мережі ІНТЕРНЕТ: http://www.ukrstat.gov.ua. (Додаток 8).

Додатки до розрахунково-графічної роботи оформляють таким чином: праворуч сторінки з великої літери пишуть слово «Додаток» і вказують його порядковий номер. Послідовність розміщення додатків визначається черговістю посилань на них у тексті роботи. Нумерують додатки арабськими цифрами наскрізь від першого до останнього. Усі додатки мусять мати заголовок.

На останній сторінці розрахунково-графічного завдання студент повинен поставити свій підпис і дату подання роботи на кафедру.

Розрахунково-графічне завдання має бути зброшурована і подана на кафедру у визначений термін. Роботу попередньо розглядає викладач (керівник практичних занять у відповідній академічній групі), який у рецензії приймає рішення щодо допущення її до захисту. Під час підготовки до захисту розрахунково-графічного завдання студенту необхідно ознайомитися з рецензією викладача й відповідно відреагувати на зауваження та рекомендації.

Захист розрахунково-графічного завдання здійснюється відповідно до графіка. У ході захисту РГР студент повинен розкрити основний зміст роботи, обґрунтувати свої висновки і пропозиції, відповісти на запитання.

За результатами захисту розрахунково-графічного завдання студент отримує оцінку (процент у загальній оцінці), яка враховує якість підготовки, теоретичний рівень, ступінь самостійного висвітлення проблеми РГР, оформлення і обґрунтування висновків.

Захист і оцінка(процент у загальній оцінці) розрахунково-графічної роботи – це певний підсумок самостійної роботи студента, свідчення його здатності до самоорганізації. За час виконання письмової роботи студент набуває навичок самостійного пошуку необхідного інформаційного матеріалу за визначеними літературними джерелами. Він має можливість оцінити свої наукові здібності, зробити висновки стосовно своїх теоретичних економічних переконань.

2. Варіанти завдань розрахунково-графічних робіт з дисципліни

2.1 Розрахунково-графічна робота 1 «Моделювання поведінки споживача»

Виконання даного розрахунково-графічного роботи (РГР) сприяє поглибленому вивченню теорії поведінки споживача та його реакції на зміни доходу, цін, вивченню механізмів дії ефектів доходу та заміщення і формування надлишку споживача, що сприяє кращому засвоєнню студентами досить складного матеріалу.

І. Теоретична частина

Свобода вибору і суверенітет споживача є вихідними у поведінці споживача. Теорія споживання , визначаючи рівновагу споживача, виходить з певних припущень (визначити їх). Проаналізувати дві моделі оптимізації споживчого вибору (кардиналістську, ординалістську). Визначити реакцію споживача на зміни цін й доходу за допомогою кривих «дохід-споживання» і «дохід - ціна».

ІІ. Практична розрахункова частина.

1. Визначення стану рівноваги споживача (побудова графіку 1).

1.1. За даними вашого варіанта обчислити значення сукупної корисності, використавши формулу: $U = 1 : 2 \sqrt{Px \bullet Py}$

1.2. Побудувати криву байдужості.

1.3. Побудувати бюджетну лінію

1.4. Визначити графічно точку рівноваги споживача і позначити її на графіку.

2. Визначити зміни у стані рівноваги, обумовлені зміною ціни одного з товарів (графік 2.)

2.1. Визначити числове значення сукупної корисності, обумовлене зміною ціни товару Х.

2.2. Перенесіть криву байдужості та бюджетну лінію з графіка 1 на графік 2.

2.3. Побудувати криву байдужості та бюджетну лінію.

2.4. Визначити нову точку рівноваги споживача й позначити її на графіку.

2.5. Визначити графічно та кількісно дію ефектів доходу та заміщення.

2.6. Побудуйте криву «ціна – споживання».

3. Визначити зміни у стані рівноваги, обумовлені зміною доходу споживача (графік 3.)

3.1. Перенесіть криву байдужості й бюджетну лінію з графіка 1 на графік 3.

3.2. Визначити сукупну корисність, обумовлену зміною доходу споживача.

3.3. Побудувати криву байдужості й бюджетну лінію.

3.4.Графічно визначити нову точку рівноваги споживача й позначити її на графіку.

3.5. Побудуйте криву «дохід – споживання».

III. Висновки.

Висновки автора відносно поведінки споживача, які ґрунтуються на отриманих розрахунків, щодо змін у доході споживача й змін товару Х.

Вихідні дані варіантів розрахунково-графічних робіт

Номер варіанта	***Дохід споживача (І)*** *грош. од.*	***Ціну товару Х (Рх),*** *грош. од.*	***Ціну товару У (Ру),*** *грош. од.*	***Зміни у доході споживача (І),*** *грош. од.*	***Зміни цін товару Х (Рх),*** *грош. од.*
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***
1	10	1	2	+ 2	+ 1
2	20	1	2	- 4	+ 2
3	10	2	1	- 2	- 1
4	20	2	1	+ 4	+ 3
5	16	1	4	- 4	+ 3
6	18	9	3	+ 9	- 3
7	30	5	3	- 10	- 2
8	15	3	5	+ 5	+ 2
9	20	5	2	- 10	- 3
10	10	2	2,5	+ 10	+ 2
11	14	1	3,5	- 7	+ 2,5
12	28	2	3,5	- 14	+ 1,5
13	24	4	3	+ 6	- 1
14	28	3,5	2	- 14	+ 3,5
15	11	5,5	1	+ 11	- 3,5
16	22	2	5,5	+ 11	+ 8
17	13	6,5	1	+ 13	- 2,5
18	26	6,5	2	+ 4	- 2,5
19	28	7	2	- 7	- 5
20	14	7	2	+ 7	- 5
21	30	2	5	- 10	+ 4
22	20	2	4	- 4	+ 3
23	15	5	3	+ 5	- 2
24	11	1	5,5	+ 11	+ 1
25	20	4	2	+ 4	+ 1

2.2 Розрахунково-графічна робота 2 «Моделювання поведінки конкурентної фірми»

Виконання даного розрахунково-графічної роботи (РГР) сприяє поглибленому вивченню теорії ринкових структур і особливостей поведінки фірми за умов досконалої конкуренції, що сприяє кращому засвоєнню студентами досить складного матеріалу.

І. Теоретична частина.

Особливості поведінки конкурентної фірми обумовлені характерними рисами даної ринкової структури, приступаючи до аналізу поведінки конкурентної фірми, доцільно уяснити ці риси.

Визначаючи конкурентну стратегію фірми в короткостроковому періоді, необхідно проаналізувати моделі: TRTC та MRMC. Визначити умови доцільності продовження або припинення виробництва. Проаналізувати пропозицію конкурентної фірми у короткостроковому періоді.

Аналіз довгострокової стратегії конкурентної фірми: умови, аналітичний і графічний аналіз, парадокс прибутку, конфігурації кривої пропозиції.

ІІ. Практична розрахункова частина

1 Визначення оптимальних обсягів виробництва фірми.

Припустимо, що конкурентна фірма у короткостроковому періоді збільшує обсяги виробництва від 0 до 10 одиниць продукції при певних постійних і змінних витратах і ринкових цінах, що задані вашим варіантом РГР.

1.1. Визначити витрати й економічні прибутки (збитки) фірми (грошових одиниць) і заповніть таблицю 1.

1.2. За даними таблиці 1 побудувати модель TRTC, визначити оптимальні обсяги виробництва та результати діяльності фірми при кожній із заданих цін:

- графік 1 – криві TC,VC, FC, TR_1, $ЕП_1$;
- графік 2 – криві TC,VC, FC, TR_2, $ЕП_2$;
- графік 3 – криві TC,VC, FC, TR_3, $ЕП_3$;

1.3. За даними таблиці 1 побудувати модель MRMC визначити оптимальні обсяги виробництва та результати діяльності фірми при кожній із заданих цін:

- графік 4 – криві ATC, AVC, AFC,MC, MR_1;
- графік 5 – криві ATC, AVC, AFC,MC, MR_2;
- графік 6 – криві ATC, AVC, AFC,MC, MR_3;

Таблиця 1 – Витрати й економічні прибутки фірми

Обсяг	Сукупні витрати			Середні витрати			Граничні витрати	Ціна / граничний виторг			Сукупний виторг			Економічний прибуток (+) збитки (-)		
Q	FC	VC	TC	AFC	AVC	ATC	MC	MR1	MR2	MR3	TR1	TR2	TR3	ЕП1	ЕП2	ЕП3
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*

1.4. За графіком моделі MRMC:
- визначити критичні ціни: ціну беззбитковості та ціну призупинення виробництва, позначити на графіку точку беззбитковості (а) і точку закриття (б);
- визначити й позначити на графіку криву короткострокової пропозиції фірми;
- пояснити як вплинуть на короткострокову пропозицію фірми наступні чинники:
а) підвищення орендної плати за приміщення фірми;
б) підвищення цін енергоносіїв, які використовуються у виробництві;
в) звільнення частини робітників;
г) скорочення управлінського персоналу;
д) підвищення залізничних тарифів.

2. Пропозиція конкурентної фірми й галузі

2.1. За графіком 6 моделі MRMC визначити обсяги пропозиції фірми за галузевими цінами, заданими даними вашого варіанта, заповнити відповідні колонки (1, 2, 5) таблиці 2.

Таблиця 2 – Пропозиція конкурентної фірми і галузі

Ціна (P)	Обсяг пропозиції фірми ($Q_{sфірми}$)	Прибутки (збитки) фірми (ЕП фірми)	Обсяг галузевої пропозиції ($Q_{s\ галузі}$)	Обсяг попиту на продукцію галузі ($Q_{d\ галузі}$)
1	2	3	4	5

2.2. За даними таблиці 1 визначити величини прибутків (збитків), отриманих фірмою за кожного значення ринкової ціни, перенесіть отримані дані у відповідну колонку таблиці 2.
2.3. Визначить і занесіть у відповідну колонку таблиці 2 обсяги галузевої пропозиції за умови, що в галузі функціонує 1000 фірм з ідентичними витратами.
2.4. Побудуйте криві ринкового попиту і пропозиції галузі (графік 7.). Визначить рівноважну ціну і рівноважний обсяг продукції галузі, а також динаміку галузі в довгостроковому періоді (галузь буде розширюватися чи скорочуватися).

Вихідні дані варіантів розрахунково-графічних робіт

Варіант 1.
Постійні витрати 80.
Змінні витрати: 0, 89, 130, 162, 192, 227, 271, 324, 389, 469, 564.
Ціни : 70, 52, 41.

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	10000	9000	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	20	30	40	50	60	70	80

Варіант 2.
Постійні витрати 50.
Змінні витрати: 0, 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440.
Ціни : 41, 30, 22.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9500	9000	8500	8000	7500	7000
Ринкові ціни в галузі	25	30	35	40	50	60	80

Варіант 3.
Постійні витрати 80.
Змінні витрати: 0, 63, 103, 138, 170, 208, 254, 307, 368, 436, 514.
Ціни : 68, 52, 48.

Обсяг попиту на продукцію галузі	9000	8000	7000	6000	5000	4000	3000
Ринкові ціни в галузі	30	40	50	60	70	80	90

Варіант 4.
Постійні витрати 50.
Змінні витрати: 0, 51, 80, 101, 116, 135, 160, 191, 229, 275, 331.
Ціни : 48, 31, 24.

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	10000	9000	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	25	30	35	40	50	60	70

Варіант 5.
Постійні витрати 65.
Змінні витрати: 0, 38, 64, 84, 105, 130, 162, 203, 253, 309, 375.
Ціни : 50, 35, 25.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	20	30	40	50	60	70	80

Варіант 6.
Постійні витрати 100.

Змінні витрати: 0, 82, 152, 217, 277, 347, 437, 547, 677, 827, 997.
Ціни : 105, 82, 66.

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	10000	9000	8000	6000	5000	3000
Ринкові ціни в галузі	50	60	70	80	100	115	150

Варіант 7.
Постійні витрати 60
Змінні витрати: 0, 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365.
Ціни : 55, 29, 20.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	20	30	40	50	60	70	80

Варіант 8.
Постійні витрати 70
Змінні витрати: 0, 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338, 417.
Ціни : 50, 29, 20.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8500	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	20	25	30	40	60	70	80

Варіант 9.
Постійні витрати 70
Змінні витрати: 0, 75, 105, 125, 140, 153, 173, 204, 254, 324, 426.
Ціни : 60, 32, 28.

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	9500	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	25	30	35	40	50	60	70

Варіант 10
Постійні витрати 70
Змінні витрати: 0, 66, 90, 107, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402.
Ціни : 60, 30, 24.

Обсяг попиту на продукцію галузі	8000	6500	5000	4000	3000	2500	1000
Ринкові ціни в галузі	22	30	40	60	80	90	100

Варіант 11.
Постійні витрати 60
Змінні витрати: 0, 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365.
Ціни : 55, 29, 20.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	20	30	40	50	60	70	80

Варіант 12.
Постійні витрати 85
Змінні витрати: 0, 86, 130, 161, 188, 217, 250, 286, 336, 399, 476.
Ціни : 62, 46, 38.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	40	50	60	70	80	90	100

Варіант 13.
Постійні витрати 65
Змінні витрати: 0, 45, 85, 120, 153, 188, 228, 273, 328, 393, 468.
Ціни : 58, 47, 36.

Обсяг попиту на продукцію галузі	9000	8000	7000	6000	5000	4500	4000
Ринкові ціни в галузі	30	32	40	50	60	68	80

Варіант 14.
Постійні витрати 65
Змінні витрати: 0, 68, 108, 143, 173, 208, 248, 293, 348, 413, 488.
Ціни : 68, 45, 38.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	3000
Ринкові ціни в галузі	50	60	65	70	75	80	85

Варіант 15.
Постійні витрати 70
Змінні витрати: 0, 78, 100, 108, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402.
Ціни : 52, 32, 25.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	30	40	50	60	70	80	90

Варіант 16.
Постійні витрати 50
Змінні витрати: 0, 57, 97, 132, 163, 200, 240, 285, 340, 405, 480.
Ціни : 65, 42, 32.

Обсяг попиту на продукцію галузі	9000	8000	7000	6000	5000	4000	3000
Ринкові ціни в галузі	40	45	50	55	60	70	80

Варіант 17.
Постійні витрати 65
Змінні витрати: 0, 45, 85, 120, 150, 185, 225, 270, 325, 390, 465.
Ціни : 68, 46, 35.

Обсяг попиту на продукцію галузі	9000	8000	7000	6000	5000	4000	3000
Ринкові ціни в галузі	22	30	40	50	55	60	65

Варіант 18.
Постійні витрати 70.
Змінні витрати: 0, 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338,417
Ціни : 55, 40, 32.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8500	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	20	25	30	40	60	70	80

Варіант 19.
Постійні витрати 80.
Змінні витрати: 0, 40, 68, 88, 110, 136, 170, 214, 270, 342, 432.
Ціни : 55, 38, 25.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	25	30	35	40	45	50	55

Варіант 20.
Постійні витрати 45.
Змінні витрати: 0,58, 98, 133, 165, 200, 240, 285, 340, 405, 480.
Ціни : 60, 45, 35.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	35	43	47	55	60	65	70

Варіант 21.
Постійні витрати 60.
Змінні витрати: 0, 38, 64, 84, 105, 130, 162, 202, 253, 310, 376.
Ціни : 50, 36, 25.

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	10000	9000	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	15	20	30	40	50	60	70

Варіант 22.
Постійні витрати 65.
Змінні витрати: 0, 30, 52, 68, 86, 108, 133, 169, 219, 277, 345.
Ціни : 45, 31, 18.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000
Ринкові ціни в галузі	30	40	60	70	75	80	90

Варіант 23.
Постійні витрати 60.
Змінні витрати: 0, 38, 64, 84, 105, 130, 162, 204, 259, 323, 397.
Ціни : 58, 32, 24.

Обсяг попиту на продукцію галузі	10000	9500	9000	8000	7000	6000	5000
Ринкові ціни в галузі	18	20	27	38	48	60	72

Варіант 24.
Постійні витрати 85.
Змінні витрати: 0, 63, 103, 138, 170, 208, 254, 307, 368, 436, 514.
Ціни : 68, 52, 46.

Обсяг попиту на продукцію галузі	9000	8000	7000	6000	5000	4000	3000
Ринкові ціни в галузі	30	35	40	45	50	60	65

Варіант 25.
Постійні витрати 110.
Змінні витрати: 0, 82, 152, 217, 277, 347, 437, 547, 677, 827, 987.
Ціни : 105, 82, 66

Обсяг попиту на продукцію галузі	11000	10000	9000	8000	6000	5000	3000
Ринкові ціни в галузі	50	60	70	80	100	115	150

3 Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання та варіанти контрольних робіт

Для студентів заочної форми навчання крім аудиторних занять велике місце посідає самостійна робота студентів. Однією з форм її є виконання письмової контрольної роботи, що в водночас є важливим етапом у підготовці до складання іспиту.

Під час установчої сесії кожен студент отримує завдання (варіант контрольної роботи) з дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка), яке він повинен виконати самостійно протягом семестру.

Виконання письмової контрольної роботи передбачає: по-перше, вивчення літератури, по-друге, безпосереднє виконання (написання) контрольної роботи, по-третє, захист контрольної роботи.

Оформлення контрольної роботи повинно відповідати таким вимогам. Письмова контрольна робота починається з титульного аркуша (зразок його оформлення див. (Додаток 3). На наступній сторінці роботи розміщують план контрольної роботи (план подано в кожному з варіантів завдання відповідно до теми контрольної роботи. (Додаток 4). Далі йде теоретичне висвітлення проблем теми контрольної роботи відповідно до плану. Кожний з пунктів плану необхідно виділяти за текстом роботи.

Обсяг розрахунково-графічного завдання до 20 сторінок формату А4 комп'ютерного набору (або рукопису).

Далі виконують практичну частину роботи, що передбачає вирішення задач з відповідними (логічними, аналітичними, графічними) поясненнями. Кожен з варіантів контрольних робіт має свою задачу.

Після теоретичної та практичної частини необхідно подати список використаних джерел, оформлення якого повинно відповідати вимогам (Додаток 8).

У кінці роботи студент позначає число, місяць, рік, коли він здає роботу на кафедру «Економічної теорії» та свій підпис.

Під час сесії студент захищає свою контрольну роботу. Захист контрольної роботи передбачає:

- наявність виконаної письмової роботи, яка відповідає вище означеним вимогам;
- вміння студента відповідати на контрольні запитання, які визначені в завданні до кожного з варіантів контрольної роботи;
- вміння використовувати набуті теоретичні знання, розв'язуючи задачі й відповідаючи на тестові завдання.

Успішний захист контрольної роботи є складовою частиною екзамену з мікроекономіки.

Тематика контрольних робіт

Варіант 1. Тема: Предмет і методологічні основи мікроекономіки

Теоретична частина

План

1. Проблема обмеженості ресурсів і необхідність вибору.
2. Предмет і функції мікроекономіки.
3. Методологічні основи й принципи мікроекономіки.

Практична частина

Задача. У таблиці наведено дані про величини граничного продукту праці і капіталу та її грошове значення. Обидва ресурси є змінними та купуються на конкурентному ринку. Ціна праці становить – 2 гр. од., а ціна праці – 3 гр. од. Скільки одиниць праці та капіталу повинна придбати фірма, щоб виробляти з мінімальними витратами 64 одиниці продукту?

Таблиця 1

Обсяг використано ресурсу праці	MPL	MRPL	Обсяг використано ресурсу капіталу	MPK	MRPK
1	10	5,0	1	21	10,5
2	8	4,0	2	18	9,0
3	6	3,0	3	15	7,5
4	5	2,5	4	12	6,0
5	4	2,0	5	9	4,5
6	3	1,5	6	6	3,0
7	2	1,0	7	3	1,5

Варіант 2. Тема: Попит та пропозиція як характеристики ринку

Теоретична частина

План

1. Попит: поняття, крива. Закон попиту.
2. Фактори попиту (цінові та нецінові), їх вплив на зміни попиту та його величини.
3. Пропозиція (поняття, крива. закон). Фактори пропозиції, їх вплив на зміни пропозиції та її величини.

Практична частина

Задача. Визначити до якої категорії витрат постійних чи змінних можна віднести перелічені нижче витрати:

- амортизаційні витрати – 44 тис. грошових одиниць (гр.од.),
- витрати на сировину та матеріали – 330 тис. гр.од.,
- витрати на заробітну платню робочих – 180 тис. гр.од.,
- витрати на обладнання – 410 тис. гр.од.,
- транспортні витрати – 28 тис. гр.од.,
- заробітна платня управлінського персоналу – 150 тис. гр.од.,
- орендна платня – 12 тис. гр.од.,
- витрати на рекламу – 15 тис. гр.од.,

Визначити розмір витрат за категоріями.

Варіант 3. Тема: Основи аналізу взаємодії попиту та пропозиції

Теоретична частина

План

1. Попит та пропозиції як характеристики ринку.
2. Ринкова рівновага (аналітичне, графічне і логічне пояснення).
3. Механізм відновлення рівноваги.

Практична частина

Задача. За наведеними у таблиці даними обчисліть TR, сукупні, змінні та загальні середні витрати. Визначте, що має робити фірма - збільшити чи зменшити випуск продукції, чи припинити виробництво?

Таблиця 1

P	Q	TR	TC	FC	VC	ATC	AVC	MC
5	1000			150			2,5	2,0

Варіант 4. Тема: Ринкова рівновага й проблема її сталості

Теоретична частина

План

1. Ринкова рівновага (логічне, графічне, аналітичне пояснення).
2. Сталість рівноваги. Вплив податків і дотацій на стан рівноваги (логічне і графічне пояснення).
3. Випадки, коли рівновага відсутня у позитивній частині всіх координат.
4. Випадки, коли рівновага має місце більш ніж в одній точці.

Практична частина

Задача. Підприємець, який організував виробництво зошитів, орендує приміщення за 200 гр. од. на місяць і використовує власні засоби виробництва

вартістю 15 тис. гр. од., які повністю втрачають свою вартість за рік. Коли він працював продавцем у магазині технічних товарів, його заробітна плата становила 250 гр. од на місяць. Зайнявшись бізнесом, він став отримувати дохід 25 тис. гр. од. на місяць. Які зовнішні витрати та економічний прибуток?

Варіант 5. Тема: Теорія граничної корисності й поведінка споживача

Теоретична частина

План

1. Свобода вибору і суверенітет споживача.
2. Загальна й гранична корисність, їх графічний аналіз. Закон спадної граничної корисності.
3. Функція корисності, її модифікація.

Практична частина

Задача. Постійні витрати фірми складають 40 гр. од., змінні наведено у таблиці. Визначити загальні, середні (постійні, змінні, загальні) та граничні витрати.

Таблиця1

Обсяг виробництва (одиниць)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змінні витрати (грн.)	20	60	80	100	140	200	260	300	400	480

Варіант 6. Тема: Теорія споживчої поведінки

Теоретична частина

План

1. Загальна, гранична корисність і обґрунтування закону попиту.
2. Закони Госсена, їх використання в теорії споживчої поведінки.
3. Поняття «рівновага споживача». Припущення в теорії споживання.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 50 – 0,5 p$; $Q_S = 0,5 + 5 p$.
Визначити рівноважну ціну та рівноважний обсяг продажу.

Як зміниться ситуація на ринку даного товару, якщо буде встановлена фіксована ціна: а) $P_1 = 6$ гр. од.; б) $P_2 = 3$ гр. од. ?
Проаналізуйте ситуації на ринку графічно.

Варіант 7. Тема: Кардиналістський (кількісний) підхід до визначення рівноваги споживача

Теоретична частина

План

1. Споживчий вибір. Рівновага споживача.
2. Корисність: загальна й гранична, їх графіки. Зважена гранична корисність.
3. Визначення рівноваги споживача, її умови за кількісною теорією корисності. Другий закон Госсена.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 29 - 2p$; $Q_S = 2p - 7$.

Визначити параметри рівноваги на даному ринку.

Припустимо, що введено по товарний податок, який сплачує виробник у розмірі 2 гр. од. Визначити ціну з податком, ціну без податку, обсяг продажу, величину надходжень до бюджету (суму податкових надходжень) та долю в них споживача й виробника.

Варіант 8. Тема: Ординалістський (порядковий) підхід до визначення споживчої рівноваги

Теоретична частина

План

1. Споживчий відбір. Поняття «рівновага споживача».
2. Особливості аналізу функції корисності з ординалістських позицій.
3. Криві байдужості, їх властивості. Карта байдужості.
4. Бюджетна лінія: поняття і використання в ординалістській концепції.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 7 - p$; $Q_S = 2p - 2$.

Визначити параметри рівноваги на даному ринку.

Припустимо, що виробництво даного товару датується з бюджету у розмірі 1 гр. од. Визначити ціну з субсидією, обсяг продажу, величину виплат з бюджету.

Варіант 9. Тема: Моделювання поведінки споживача на ринку товарів

Теоретична частина

План

1. Зміна оптимального стану споживача як результат змін доходу. Криві «доход-споживання». Криві й закон Енгеля.
2. Криві «ціна-споживання» і виведення кривих попиту.

3. Ефект доходу і ефект зміщення. Парадокс Гіффена.
4. Надлишок споживача: поняття, утворення. Сукупний надлишок.

Практична частина

Задача. Визначити коефіцієнти еластичності попиту (точкові та дуговий) за ціною, якщо попит задано аналітично: $Q_D = 200 – 2$ р. $P_1 =$ 40 гр. од. до $P_2 = 70$ гр. од.

Варіант 10. Тема: Концепція еластичності попиту

Теоретична частина

План

1. Поняття «еластичність попиту». Фактори й ступені еластичності попиту.
2. Методика визначення цінового коефіцієнта еластичності попиту.
3. Методика визначення коефіцієнта еластичності попиту за доходом. Критерії його значень для «нормальних» і «неякісних» товарів.
4. Сутність перехресної еластичності попиту. Її коефіцієнт. Практичне використання в обґрунтуванні цінової політики виробників (продавців).

Практична частина

Задача. На ринку певного товару функціонують три великі фірми, долі яких становлять відповідно $К_1 = 50\%$, $К_2 = 30\%$, $К_3 = 15\%$. Долі інших 97 фірм становлять 5%. Визначити ступень концентрації ринку, використавши індекс Хірфендаля – Хіршмана.

Варіант 11. Тема: Ринковий попит. Еластичність попиту

Теоретична частина

План

1. Сутність поняття «попит». Закон попиту.
2. Ринковий попит: поняття і методика визначення.
3. Еластичність попиту, її фактори, ступені та коефіцієнт.

Практична частина.

Задача. Фірма функціонує в умовах досконалої конкуренції. Функція її загальних витрат має вигляд: $TC = 500 + 4Q + 0,25Q^2$. Визначити точку рівноваги фірми та максимальний прибуток, якщо лінія попиту задана аналітично: $Q_D = 152 – 0,5$ р.

Варіант 12. Тема: Мікроекономічна модель підприємства

Теоретична частина

План

1. Підприємство як суб’єкт ринкових відносин.
2. Мотивація поведінки підприємства. Фактори часу і періоди функціонування підприємства.

3. Підходи до класифікації видів підприємств (залежно від форми власності; від кількості працюючих та обсягу валового доход; від реалізації продукції; за структурною організацією; залежно від способу утворення та формування статутного фонду).

Практична частина
Задача. Функція пропозиції: $Q_S = 0,9p - 100$. Визначити коефіцієнт еластичності пропозиції, якщо $P_1 = 1000$ гр. од., а $P_2 = 500$ гр. од.

Варіант 13. Тема: Теорія виробництва, виробнича функція

Теоретична частина

План

1. Виробнича функція: поняття та модифікації.
2. Ізокванта виробничої функції, її властивості. Карта ізоквант.
3. Заміщення факторів виробництва: поняття, умови. Ізокоста виробничої функції.
4. Віддача від масштабу. Еластичність масштабу і її взаємозв'язок з еластичністю виробництва.

Практична частина
Задача. Задано показники еластичності попиту за ціною (- 0,7) та за доходом (1,8). Передбачається, що у майбутньому зростуть доходи на 8%, а ціни на 5%. Якою буде загальна зміна попиту на даний товар ?

Варіант 14. Тема: Теорія виробництва і граничних продуктів

Теоретична частина

План

1. Виробничий процес, його складові. Виробнича функція та економічна ефективність виробництва.
2. Загальний, середній та граничний продукти, їх динаміка.
3. Поняття виробничої функції, її властивості.

Практична частина
Задача. Постійні витрати фірми складають 7 гр. од., змінні витрати наведено у таблиці. Визначити загальні, середні (постійні, змінні, загальні) та граничні витрати.

Таблиця 1

Обсяг виробництва (одиниць)	1	2	3	4	5	6	7	8
Змінні витрати (гр. од.)	10	30	60	90	120	160	180	240

Варіант 15. Тема: Витрати виробництва

Теоретична частина

План

1. Витрати виробництва: економічний та бухгалтерський підходи до визначення.
2. Загальні, середні й граничні витрати виробництва.
3. Закон спадної віддачі й динаміка витрат.

Практична частина

Задача. Перехресна еластичність попиту між рисом і гречкою становить 0,16. Що відбудеться, якщо ціна рису зросте на 10%? Як зміниться ситуація на ринку, якщо ціна на гречку зменшиться на 5%? Проілюструйте ситуації графічно.

Варіант 16. Тема: Витрати виробництва і випуск продукції

Теоретична частина

План

1. Функція витрат і рівновага виробника.
2. Витрати виробництва у короткостроковому періоді.
3. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.

Практична частина

Задача. Еластичність за доходом на ювелірні вироби дорівнює 5. На скільки збільшиться попит на ювелірні вироби, якщо доход споживача збільшився на 5%. Як відреагує попит на зменшення доходу? Проілюструйте ситуації графічно.

Варіант 17. Тема: Ринкова пропозиція. Еластичність пропозиції

Теоретична частина

План

1. Сутність поняття «пропозиція». Закон пропозиції, його аргументація.
2. Ринкова пропозиція: поняття, методика визначення (аналітичний і графічний аналіз).
3. Еластичність пропозиції. Методика визначення коефіцієнта еластичності пропозиції.

Практична частина

Задача. Функція загальних витрат монополіста має вигляд TC = 100 + 3Q, а зворотна функція попиту P = 200 – Q. Якщо монополіст випускає 20 одиниць продукції на місяць, яким буде його загальний доход.

Варіант 18. Тема: Теорія ринкових структур

Теоретична частина

План

1. Ринкова структура: поняття, класифікація.
2. Кількісні методи оцінки структури ринку (індекс концентрації, індекс Херфіндаля - Хіршмана, індекс Лінда, індекс Лернера та ін.)
3. Загальна характеристика основних типів ринкових структур.

Практична частина

Задача. Припустимо, що фірма повністю монополізувала виробництво певного товару. Наступна інформація відображує стан фірми:

$MR = 1000 - 20Q$

$TR = 1000\ Q – 10Q^2$

$MC = 100 + 10Q$

Скільки товару буде продано і за якою ціною, якщо фірма функціонує в умовах монополії.

Варіант 19. Тема: Поведінка фірми в умовах досконалої (чистої) конкуренції

Теоретична частина

План

1. Характеристика ринку чистої конкуренції.
2. Рівновага конкурентної фірми в короткостроковому періоді.
3. Довгострокова рівновага конкурентної фірми.
4. Чиста конкуренція та ефективність.

Практична частина

Задача. На околиці мешкають дві родини. Попит першої родини на освітлення околиці $Q_{D1} = 15 – p$, а попит другої – $Q_{D2} = 15 – 2p$. Граничні витрати на виробництво електроенергії становлять 5 гр. од. Визначити: функцію попиту на освітлення околиці; суспільно оптимальний обсяг освітлення околиці.

Варіант 20. Тема: Поведінка фірми в умовах монополії

Теоретична частина

План

1. Основні риси чистої монополії.
2. Монополія у короткостроковому періоді. Дискримінаційна поведінка монополії.
3. Оптимум монополії у довгостроковому періоді: три варіанти (графічне і логічне пояснення).
4. Економічні наслідки монополізму.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 60 – 0,3p$; $Q_S = 0,7p$.

Визначити рівноважну ціну та рівноважний обсяг продажу.

Як зміниться ситуація на ринку даного товару, якщо буде встановлена фіксована ціна: $P_1 = 30$ гр. од.; б) $P_2 =$ 63 гр. од. ? Проаналізуйте ситуації на ринку графічно.

Варіант 21. Тема: Поведінка фірми в умовах монополістичної конкуренції

Теоретична частина

План

1. Характеристика монополістичної конкуренції. Диференціація продукту.
2. Аналіз поведінки фірми в умовах монополістичної конкуренції в довгостроковому періоді.
3. Монополістична конкуренція в довгостроковому періоді.
4. Монополістична конкуренція та ефективність.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 600 - 100p$; $Q_S = 150 + 50p$.

Визначити рівноважну ціну та рівноважний обсяг продажу. Припустімо, що на даний товар введено по товарний податок у розмірі 1 гр. од. на одиницю товару. Визначити: ціну брутто, ціну нетто, обсяг продажу, величину податкових надходжень до бюджету та долі в них виробника й споживача.

Варіант 22. Тема: Поведінка фірми в умовах олігополії

Теоретична частина

План

1. Олігополія, її ознаки.
2. Моделі олігопольної поведінки, їх характеристика.
3. Оцінка економічної ефективності олігополії.

Практична частина

Задача. Попит та пропозицію на ринку певного товару задано аналітично:
$Q_D = 14 - 2p$; $Q_S = 4p - 16$

Визначити рівноважну ціну та рівноважний обсяг продажу. Припустімо, що виробництво даного товару субсидується з бюджету (С=3 гр. од.). Якими є наслідки даного рішення? Визначити величину виплат з бюджету.

Варіант 23. Тема: Ринок факторів виробництва

Теоретична частина

План

1. Теорія граничної продуктивності й попит на ресурси. Утворення похідного попиту.
2. Зміни в попиті на ресурси. Еластичність попиту на ресурси.
3. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Практична частина

Задача. Визначити індекс Лінда для

а) двох фірм, якщо їхні долі на ринку певного товару становлять: $К_1 = 50\%$, $К_2 = 20\%$;

б) для трьох фірм, якщо їхні долі на ринку певного товару становлять:

$К_1 = 35\%$, $К_2 = 30\%$, $К_3 = 25\%$.

Варіант 24. Тема: Загальна рівновага конкурентних ринків

Теоретична частина

План

1. Аналіз загальної рівноваги, її етапи.
2. Система рівнянь загальної рівноваги Л.Вальраса. Закон Вальраса.
3. Загальна рівновага за Парето.
4. Загальна ефективність конкурентних ринків (при обміні, у виробництві, на ринку товарів).

Практична частина

Задача. Споживач має намір витратити на купівлю товарів Х та У 320 гр. од. Ціни товарів відповідно становлять 16 гр. од. та 8 гр. од. Записати рівняння бюджетної лінії та намалювати її. Як зміниться положення бюджетної лінії та її рівняння, якщо ціни товарів зростуть на 10%. Визначити три точки лінії попиту на товар Х та намалювати її.

Варіант 25. Тема: **Загальна ринкова рівновага, її моделі**

Теоретична частина

План

1. Засади аналізу ринкової рівноваги.
2. Неокласична модель загальної рівноваги (модель без виробництва; модель із виробництвом).
4. Кейнсіанський підхід до загальної рівноваги.

Практична частина

Задача. На графіку подано криву байдужості та бюджетну лінію певного споживача. Визначити доход споживача, якщо ціна товару Х становить 8 гр. од. Якою є ціна товару У? Як зміниться положення бюджетної лінії за P_x = 10 гр. од.? Записати рівняння двох бюджетних ліній, визначивши їх нахил.

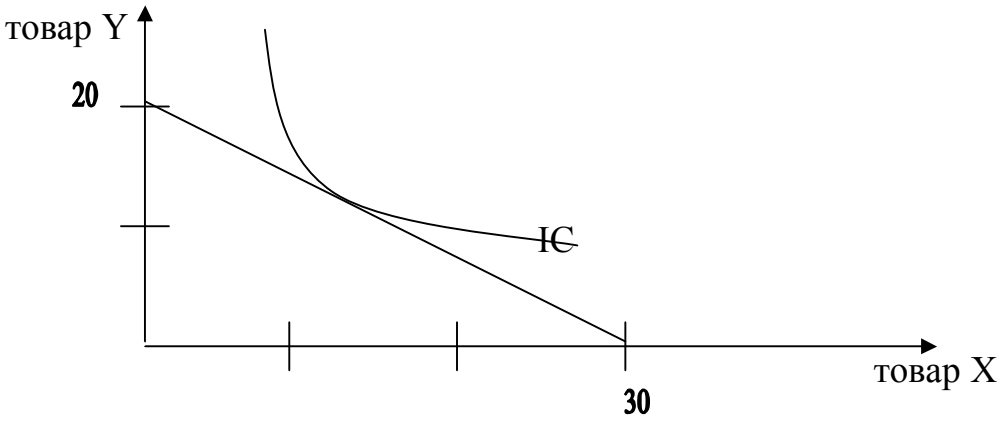

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки розрахунково-графічного завдання

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Розрахунково-графічна робота
з дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)»

Тема: «Моделювання поведінки споживача»

Виконав студент (ка)
2 курсу ф – ту М
групи _____
_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник
_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Розрахунково-графічна робота захищена « ___» _____ 201_ р.

Харків 201_/201_ навчальний рік

Додаток 2

Зразок змісту розрахунково-графічної роботи

ЗМІСТ

Стор.

Вступ 3

I. Теоретична частина

II. Розрахункова частина

1. Завдання 1
2. Завдання 2.

III. Висновки

Додаток 3

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Контрольна робота
з дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)»

Тема: «Моделювання поведінки споживача»

Виконав студент (ка)
2 курсу ф – ту М
групи _____
_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник
_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Контрольна робота захищена « ___» _____ 201_ р.

Харків – 201_/201_ навчальний рік

Додаток 4

Зразок плану контрольної роботи

Варіант 19. Тема: Поведінка фірми в умовах досконалої (чистої) конкуренції

План

Вступ

I. Теоретична частина
1. Характеристика ринку чистої конкуренції.
2. Рівновага конкурентної фірми в короткостроковому періоді.
3. Довгострокова рівновага конкурентної фірми.
4. Чиста конкуренція та ефективність.

II. Практична частина
Задача. На околиці мешкають дві родини. Попит першої родини на освітлення околиці $Q_{D1} = 15 - p$, а попит другої – $Q_{D2} = 15 - 2p$. Граничні витрати на виробництво електроенергії становлять 5 гр. од. Визначити: функцію попиту на освітлення околиці; суспільно оптимальний обсяг освітлення околиці.

Висновки

Додаток 5

Зразок написання вступу

ВСТУП

Тема розрахунково-графічного завдання(контрольної роботи) є досить актуальною в сучасних умовах …….

Обґрунтувати теоретичну і практичну актуальність теми.

…….

Структуру РГР (контрольної роботи)……

…….

При написанні розрахунково-графічної роботи використовувалися підручники ……, монографії…….., статистичні матеріали……, статті та ін.

Додаток 6

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 1.1. Витрати виробництва у короткостроковому періоді

Q	**VC**	**TC**	**ATC**	**MC**	**P_x**	**TR**	**MR**
0	0	150	-	-	200	0	-
1	110	260	260	110	175	175	175
2	170	320	160	60	150	300	125
3	210	360	122	40	135	405	105
4	250	400	100	34	120	480	75
5	295	445	89	45	105	525	45
6	360	510	85	65	90	540	15

За даними таблиці, проаналізуємо динаміку витрат у короткостроковому періоді ……

…….

Додаток 7

Зразок оформлення графіків

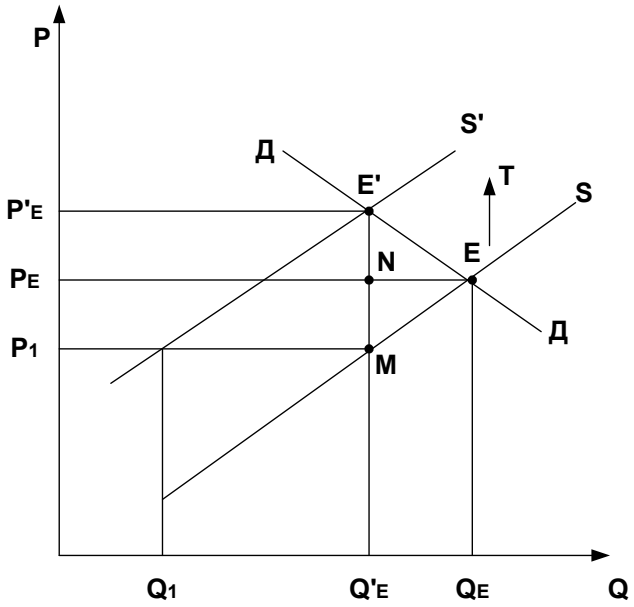

Рис. 1.3. – Графік впливу податків на стан рівноваги

Додаток 8

Зразок оформлення списку використаних джерел

Список джерел

1. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008. – 679 с.
2. Мікроекономіка: практикум: навч. посіб. / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича. - 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2010. - 490 с.
3. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. – Москва : Норма-Инфра, 1999.
4. Петров В. Проблемы потребительского выбора. // Вопросы экономики. – 2015. – №4. – С. 35-41.
5. http://www.rada.gov.ua
6. http://www.kmu.gov.ua

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Базілінська, О. Я. Мікроекономіка : навч. посіб. / О. Я. Базілінська, О. В. Мініна; за ред. О. Я. Базілінської; М-во освіти і науки України. – 2 вид., перероб. і доп. – Київ : ЦУЛ, 2005. – 352 с.

2. Гальперин, В. М. Микроэкономика : учеб. пособ. / В. М. Гальперин, С. М. Игнатьев, В. И. Моргунов. – Санкт-Петербург : Экономическая школа, 2006. – 494 с.

3. Гронтковська, Г. Е. Мікроекономіка: практикум : навч. посіб. / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – 3-тє вид., стер. – Київ : ЦУЛ, 2010. – 417 с.

4. Долан, Э. Дж. Микроэкономика: пер. с англ. / Эдвин Дж. Долан, Дэйвид Е. Линдсей; ред. Б. Лисовик, В. Лукашевич. – Санкт-Петербург : «Санкт – Петербург оркестр», 1994. – 448 с.

5. Задоя, А. О. Мікроекономіка. Курс лекцій : навч. посіб. / А. О. Задоя; М-во освіти і науки України. – Київ : Знання, 2001. – 211 с.

6. Косік, А. Ф. Мікроекономіка : навч. посіб. / А. Ф. Косік, Г. Е. Гронтковська. – 2 – ге вид., перероб. та доп. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 438 с.

7. Лісовицький, В. М. Мікроекономіка : навч. посіб. / В. М. Лісовицький. – 3-є вид., перероб. і доп. – Київ : КОНДОР, 2007. – 164 с.

8. Макконнелл К. Р. Экономикс: пер. с англ. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю. – Москва : Инфра – Москва, 2003. – 940 с.

9. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008. – 679 с.

10. Мікроекономіка: практикум: навч. посіб. / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2010. – 490 с.

11. Мікроекономіка і макроекономіка : підруч. : у 2-х ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; за заг. ред. С. Будаговської. – 4-е вид. – Київ : Основи, 2007. – 517 с.

12. Нуреев, Р. М. Курс микроэкономики : учебник / Р. М. Нуреев. – 2-е изд., изм. – Москва : Норма, 2008. – 576 с.

13. Овчинников, Г. П. Микроэкономика : конспект лекций / Г. П. Овчинников. – Санкт-Петербург : Издательство Михайлова В. А., 2000. – 76 с.

14. Сборник задач по микроэкономике к «Курсу микроэкономики» Р. М. Нуреева / Р. М. Нуреев, Д. В. Акимов, А. В. Аносова и др.; под общ. ред. Р. М. Нуреева. – Москва : Норма, 2004. – 432 с.

15. Селищев, А. С. Микроэкономика: учебник / А. С. Селищев. – Санкт-Петербург : Питер, 2005. – 448 с.

16. Тарасевич, Л. С. Микроэкономика : учебник / Л. С. Тарасевич. – Москва : Юрайт, 2003. – 374с.

17. Островський, І. А. Мікроекономіка : Тексти лекцій з дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)» (для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання напрямів підготовки 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140101 – Туризм та 6.030601 – Менеджмент) / І.А. Островський, С. Б. Тимофієва; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – 178 с.

18. Ачкасов, А. Є. Мікроекономіка. Тренінг-курс : навч. посіб. / А. Є. Ачкасов, І. А. Островський, С. Б. Тимофієва; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 308 с.

19. Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання контрольних робіт з дисципліни «Мікроекономіка» (для студентів 2 курсу денної та 3 курсу заочної форм навчання напрямів підготовки 6. 140101 – Готельно-ресторанна справа, 6. 140103 – Туризм) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад: І. А. Островський, С. Б. Тимофієва. – Харків : ХНАМГ, 2009 – 120 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахунково-графічних і контрольних робіт з дисципліни

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

(МІКРОЕКОНОМІКА)

(для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки:6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа та 6.140103 – Туризм)

Укладачі: **ТИМОФІЄВА** Світлана Борисівна
ОСТРОВСЬКИЙ Ігор Анатолійович

Відповідальний за випуск *В. П. Решетило*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *С. Б. Тимофієва*

План 2015, поз. 293М

Підп. до друку 02.11. 2015р. Формат 60 х 84/16
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 1,3
Зам. № Тираж 50 пр

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4705 від 28.03.2014 р.